

**SKARGA
I SKARGA KASACYJNA
W POSTĘPOWANIU
SĄDOWOADMINISTRACYJNYM**
Komentarz. Orzecznictwo

Hanna Knysiak-Sudyka

6. WYDANIE

Wolters Kluwer

PIKTOGRAMY

wskazują ważne elementy
książki i ułatwiają
ich odnalezienie

Ważne

Przykłady

Podstawa prawna
Kontekst prawny

Pytania
Zadania

Rozwiązania
Odpowiedzi

Stanowisko stron
Pogląd

Orzecznictwo

Literatura

Historia

Nowe przepisy

**SKARGA
I SKARGA KASACYJNA
W POSTĘPOWANIU
SĄDOWOADMINISTRACYJNYM
Komentarz. Orzecznictwo**

Hanna Knysiak-Sudyka

6. WYDANIE

Stan prawny na 5 listopada 2025 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne
Beata Wawrzyńczak-Jędryka

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Wszystkie zamieszczone we wzorach przykładowe dane osób i organizacji oraz wymienione w nich miejsca są fikcyjne. Żadne skojarzenia z jakimikolwiek rzeczywistymi osobami nie są zamierzone ani nie należy się ich doszukiwać.

prawolubni[♥]

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2026

ISBN 978-83-8438-001-7
6. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Zarządzania Prawami Autorskimi i Treściami
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 692 477 076
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
Wstęp	21
CZĘŚĆ PIERWSZA	
SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO, SPRZECIW OD DECYZJI WYDANEJ NA PODSTAWIE ART. 138 § 2 K.P.A. I SPRZECIW OD POSTANOWIENIA, DO KTÓREGO ODPOWIEDNIE ZASTOSOWANIE MA PRZEPIS ART. 138 § 2 K.P.A.	
Rozdział 1	
Wymagania formalne skargi do sądu administracyjnego jako pisma w postępowaniu sądowym	25
Art. 46. [Elementy składowe pisma strony]	25
Przepisy powiązane	28
1. Skarga do sądu administracyjnego jako pismo procesowe	28
2. Wymagania formalne pisma procesowego	29
Orzecznictwo – Warunki formalne skargi	29
3. Część adresowa pisma	30
Orzecznictwo	38
4. Oznaczenie rodzaju pisma	39
Orzecznictwo – Oznaczenie rodzaju pisma	40
5. Osnowa wniosku lub oświadczenia	41
6. Podpis	42
Orzecznictwo – Podpis	43
Orzecznictwo – Wniesienie pisma drogą elektroniczną	45
7. Wymienienie załączników	46
8. Pełnomocnictwo	46
Orzecznictwo – Pełnomocnictwo	47

9. Wymagania dotyczące dalszych pism procesowych	52
Art. 215. [Obowiązek podania wartości przedmiotu zaskarżenia]	52
Przepisy powiązane	52
1. Rodzaje wpisów sądowych	52
Orzecznictwo – Wpis stały	55
2. Wpis w sprawach podatkowych i celnych	56
Orzecznictwo	57
3. Sprawdzenie wartości przedmiotu zaskarżenia	59
Orzecznictwo	59
Art. 216. [Należność pieniężna jako wartość przedmiotu zaskarżenia]	61
Przepisy powiązane	61
1. Pojęcie „należność pieniężna”	61
Orzecznictwo – Należność pieniężna a wartość przedmiotu zaskarżenia	62
2. Wysokość wpisu stosunkowego	63
Orzecznictwo – Wpis stosunkowy	64
Art. 217. [Obliczanie wartości przedmiotu zaskarżenia]	66
1. Wartość przedmiotu zaskarżenia	66
Orzecznictwo	66
Art. 47. [Obowiązek załączenia odpisów pisma]	67
Przepisy powiązane	68
1. Pojęcie odpisu	68
Orzecznictwo – Istota odpisu	69
2. Liczba odpisów	69
Orzecznictwo	70
3. Odpisy skargi	70
Orzecznictwo – Skutki nieprzedłożenia odpisów	71
4. Pełnomocnictwo	74
Rozdział 2	
Wymagania formalne skargi jako pisma o charakterze kwalifikowanym	75
Art. 57. [Elementy składowe skargi]	75
Przepisy powiązane	75
1. Elementy formalne skargi	76
2. Wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności	77
Orzecznictwo – Przedmiot skargi	80
3. Określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego	82
Orzecznictwo – Określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego ...	85
4. Fakultatywne elementy skargi	86
Rozdział 3	
Legitymacja do wniesienia skargi	87
Art. 50. [Legitymacja do wniesienia skargi]	87
Przepisy powiązane	87
1. Legitymacja materialna	88
Orzecznictwo – Legitymacja materialnoprawna	89

2. Legitymacja formalna	93
Orzecznictwo – Legitymacja formalnoprawna	95
3. Legitymacja skargowa wynikająca z przepisów szczególnych	98
Orzecznictwo – Podmioty niemające legitymacji do wniesienia skargi	101
Rozdział 4	
Tryb wnoszenia skargi	103
Art. 54. [Pośredni tryb wniesienia skargi. Uprawnienia autokontrolne organu administracji]	103
Przepisy powiązane	105
1. Pośredni tryb wnoszenia skargi	105
Orzecznictwo – Pośredni tryb wnoszenia skargi	106
2. Uprawnienia autokontrolne organu administracji publicznej	106
Orzecznictwo – Instytucja autokontroli	108
Rozdział 5	
Termin do wniesienia skargi	114
Art. 53. [Termin do wniesienia skargi]	114
Przepisy powiązane	115
1. Charakter terminu	115
2. Sposób obliczania terminu	115
Orzecznictwo – Bieg terminu do wniesienia skargi	118
Orzecznictwo – Skutki wniesienia skargi do niewłaściwego organu	120
3. Wyjątki przewidziane w przepisach szczególnych	120
Orzecznictwo – Termin do wniesienia skargi na podstawie przepisów szczególnych	122
Rozdział 6	
Obowiązek wyczerpania środków zaskarżenia	123
Art. 52. [Obowiązek wyczerpania środków zaskarżenia]	123
Przepisy powiązane	124
1. Wyczerpanie środków zaskarżenia jako przesłanka dopuszczalności skargi	124
Orzecznictwo – Wyczerpanie środków zaskarżenia	127
Rozdział 7	
Wniosek zaskarżenia	129
Art. 145. [Uwzględnienie skargi na decyzję lub postanowienie]	129
Art. 145a. [Zobowiązanie organu do wydania decyzji lub postanowienia. Wymierzenie organowi grzywny]	130
Art. 146. [Uwzględnienie skargi na inne niż decyzje lub postanowienia akty lub czynności z zakresu administracji publicznej]	131
Art. 147. [Uwzględnienie skargi na uchwały lub akty prawa miejscowego]	131
Art. 148. [Uwzględnienie skargi na akt nadzoru]	132
Art. 149. [Uwzględnienie skargi na bezczynność organów]	132
Art. 150. [Uwzględnienie skargi na pozostałe akty lub czynności]	133

Art. 154. [Uwzględnienie skargi na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania]	133
Przepisy powiązane	134
1. Istota wniosku zaskarżenia	134
2. Wniosek zaskarżenia w skardze na decyzję lub postanowienie	135
Orzecznictwo – Wniosek zaskarżenia w skardze na decyzję lub postanowienie	141
3. Wniosek zaskarżenia w skardze na akty i czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4, 4a i 4b p.p.s.a.	142
Orzecznictwo – Wniosek zaskarżenia w skardze na inne niż decyzje i postanowienia akty oraz czynności	144
4. Wniosek zaskarżenia w skardze na uchwałę lub akt, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 5, 6 i 7 p.p.s.a.	145
Orzecznictwo	146
5. Wniosek zaskarżenia w skardze na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania	148
Orzecznictwo – Wniosek zaskarżenia w skardze na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania	150
6. Wniosek zaskarżenia w skargach na niewykonanie wyroku uwzględniającego skargę na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania	152
Orzecznictwo	153
7. Wniosek zaskarżenia w skargach przewidzianych w przepisach szczególnych	155
 Rozdział 8	
Wniosek o zwrot kosztów postępowania	157
Art. 200. [Zasada zwrotu kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego]	157
Przepisy powiązane	157
1. Zasada rezultatu	157
2. Zasada zwrotu kosztów celowych	158
Orzecznictwo	158
Art. 201. [Zwrot kosztów w przypadku uwzględnienia skargi w trybie autokontroli lub umorzenia postępowania w wyniku mediacji]	161
1. Zasady zwrotu	161
Orzecznictwo	162
Art. 202. [Zasada zwrotu kosztów kilku skarżącym]	163
Przepisy powiązane	163
1. Zasady zwrotu kosztów przy współuczestnictwie	163
Orzecznictwo	164
Art. 205. [Zasada zwrotu kosztów niezbędnych]	164
Przepisy powiązane	165
1. Koszty związane z osobistym działaniem strony	165
Orzecznictwo – Koszty związane z osobistym działaniem strony	167
2. Koszty strony działającej przez pełnomocnika	169
Orzecznictwo – Koszty strony reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika	172

Rozdział 9**Sprzeciw od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. i od****postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma art. 138 § 2 k.p.a. 174**

Art. 64a. [Dopuszczalność]	174
----------------------------------	-----

Art. 64f. [Sprzeciw od postanowienia]	174
Przepisy powiązane	175
1. Charakter prawny sprzeciwu	175

Art. 64b. [Wymagania formalne]	176
Przepisy powiązane	176
1. Wymagania formalne sprzeciwu	177
Orzecznictwo – Wymagania formalne sprzeciwu	179

Art. 64c. [Termin i tryb wniesienia sprzeciwu]	179
1. Termin wniesienia sprzeciwu	180
2. Tryb wniesienia sprzeciwu	180
3. Odmienności postępowania w przedmiocie sprzeciwu od decyzji (postanowienia)	181

CZĘŚĆ DRUGA
SKARGA KASACYJNA

Rozdział 1**Dopuszczalność skargi kasacyjnej 183**

Art. 173. [Dopuszczalność]	183
Przepisy powiązane	183
1. Charakter skargi kasacyjnej	184
2. Rodzaje orzeczeń zaskarżalnych skargą kasacyjną	184
Orzecznictwo – Dopuszczalność skargi kasacyjnej	190
3. Legitymacja do wniesienia skargi kasacyjnej	192
Orzecznictwo – Legitymacja do wniesienia skargi kasacyjnej	194

Rozdział 2**Wymagania formalne 197**

Art. 176. [Elementy składowe skargi kasacyjnej]	197
Przepisy powiązane	197
1. Skarga kasacyjna jako kwalifikowane pismo procesowe	198
Orzecznictwo – Elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej	200
2. Wymagania ogólne skargi kasacyjnej	201
Orzecznictwo – Wymagania skargi kasacyjnej jako pisma w postępowaniu sądowym	205
3. Określenie zaskarżonego orzeczenia	206
4. Wskazanie zakresu zaskarżenia	206
Orzecznictwo – Zakres zaskarżenia	208
5. Przytoczenie podstaw kasacyjnych	209
Orzecznictwo – Podstawy skargi kasacyjnej	211
6. Wniosek zaskarżenia	219

Rozdział 3

Tryb i termin wnoszenia skargi kasacyjnej	221
Art. 177. [Wniesienie skargi kasacyjnej]	221
Przepisy powiązane	222
1. Tryb wnoszenia skargi kasacyjnej	222
Orzecznictwo – Tryb wnoszenia skargi kasacyjnej	223
2. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej	224
Orzecznictwo – Termin do wniesienia skargi kasacyjnej	227

Rozdział 4

Podstawy skargi kasacyjnej	229
Art. 174. [Podstawy skargi kasacyjnej]	229
Przepisy powiązane	229
1. Charakter skargi kasacyjnej	229
Orzecznictwo	231
2. Naruszenie prawa materialnego	232
Orzecznictwo – Naruszenie prawa materialnego	235
3. Naruszenie przepisów postępowania	240
Orzecznictwo – Naruszenie przepisów postępowania	247
4. Naruszenie przepisów ustrojowych	256
Orzecznictwo – Naruszenie przepisów prawa ustrojowego	258
Art. 183. [Zakres rozpoznania skargi. Przestanki nieważności postępowania].....	259
Przepisy powiązane	260
1. Przyczyny nieważności postępowania jako podstawa skargi kasacyjnej...	260
2. Rozpoznanie sprawy mimo braku przesłanek procesowych	261
Orzecznictwo – Brak zdolności sądowej lub procesowej strony	
lub brak prawidłowej reprezentacji	265
Orzecznictwo – <i>Res iudicata</i>	267
3. Rażące wadliwości postępowania zawinione przez sąd	268
Orzecznictwo – Skład sądu sprzeczny z przepisami prawa	272
Orzecznictwo – Pozbawienie strony możliwości obrony swych praw	275

Rozdział 5

Wniosek zaskarżenia	280
Art. 179a. [Uprawnienia autokontrolne sądu pierwszej instancji]	280
Art. 185. [Uwzględnienie skargi kasacyjnej]	280
Art. 188. [Orzeczenie reformatoryjne]	281
Art. 189. [Odrzucenie skargi. Umorzenie postępowania]	281
Przepisy powiązane	281
1. Wniosek o dokonanie autokontroli orzeczenia przez sąd pierwszej	
instancji	281
Orzecznictwo	283
2. Wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia	284
Orzecznictwo	286

Rozdział 6

Wniosek o zwrot kosztów postępowania	288
Art. 203. [Zwrot kosztów postępowania kasacyjnego w razie uwzględnienia skargi kasacyjnej]	288
Art. 204. [Zwrot kosztów postępowania kasacyjnego w razie oddalenia skargi kasacyjnej]	288
Przepisy powiązane	289
1. Koszty postępowania kasacyjnego	289
Orzecznictwo	290

CZĘŚĆ TRZECIA

WNIOSKI DODATKOWE

Rozdział 1

Wniosek o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności	293
Art. 61. [Dopuszczalność wstrzymania zaskarżonego aktu lub czynności]	293
Przepisy powiązane	294
1. Akty lub czynności objęte ochroną tymczasową	295
Orzecznictwo – Akty lub czynności podlegające wstrzymaniu	296
2. Wstrzymanie wykonania aktu lub czynności przez organ administracji... ..	300
3. Wstrzymanie wykonania aktu lub czynności przez sąd administracyjny	302
Orzecznictwo – Przesłanki wstrzymania zaskarżonego aktu lub czynności	304

Rozdział 2

Wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentu	310
Art. 106. [Postępowanie dowodowe]	310
Przepisy powiązane	311
1. Zakres postępowania dowodowego	311
Orzecznictwo – Cel postępowania dowodowego	312
2. Wniosek dowodowy	315
Orzecznictwo – Dopuszczalne środki dowodowe	316

Rozdział 3

Wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym	319
Art. 119. [Przesłanki rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym]	319
Art. 121. [Przesłanka rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym]	320
Przepisy powiązane	320
1. Zakres postępowania uproszczonego	320
2. Forma i treść wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym...	321

Rozdział 4

Wniosek o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego	322
Art. 115. [Cel postępowania mediacyjnego]	322
Przepisy powiązane	322
1. Podmioty legitymowane do złożenia wniosku	322
2. Forma i treść wniosku	323
Orzecznictwo	323

Rozdział 5

Wniosek o przyznanie prawa pomocy	324
I. Zakres prawa pomocy	324
Art. 244. [Zakres prawa pomocy]	324
Art. 245. [Zakres całkowity i częściowy]	325
1. Charakter instytucji prawa pomocy	325
2. Zakres udzielenia prawa pomocy	325
Orzecznictwo	326
II. Forma i treść wniosku	328
Art. 243. [Wniosek o przyznanie prawa pomocy]	328
Art. 252. [Treść wniosku]	328
Przepisy powiązane	329
1. Termin do wniesienia wniosku o przyznanie prawa pomocy	329
Orzecznictwo – Termin do złożenia wniosku o przyznanie prawa pomocy	330
2. Legitymacja do żądania przyznania prawa pomocy	332
3. Formularz wniosku o przyznanie prawa pomocy	332
Orzecznictwo – Urzędowy formularz wniosku o przyznanie prawa pomocy	334
4. Ciężar dowodu w postępowaniu w sprawie przyznania prawa pomocy ...	335
Orzecznictwo – Zasada dyspozycyjności i ciężar dowodu w postępowaniu w sprawie przyznania prawa pomocy	336
III. Przesłanki przyznania prawa pomocy	339
Art. 246. [Przesłanki przyznania prawa pomocy]	339
Art. 247. [Wyłączenie prawa pomocy]	340
Przepisy powiązane	340
1. Pozytywne przesłanki przyznania prawa pomocy	340
Orzecznictwo – Sytuacja finansowa i majątkowa wnioskodawcy w postępowaniu o przyznanie prawa pomocy	342
2. Negatywne przesłanki prawa pomocy	347
Orzecznictwo – Oczywista bezzasadność skargi	349

Rozdział 6

Wniosek o przywrócenie uchybionego terminu	352
I. Przesłanki przywrócenia terminu	352
Art. 86. [Przywrócenie terminu]	352
Przepisy powiązane	352
1. Charakter instytucji przywrócenia uchybionego terminu	353
2. Przesłanki przywrócenia terminu	353
Orzecznictwo – Rozpoznanie wniosku o przywrócenie terminu	354
3. Zaistnienie dla strony ujemnych skutków procesowych	355
Orzecznictwo – Ujemne skutki procesowe uchybienia terminu	355
4. Rozstrzygnięcia w przedmiocie przywrócenia terminu	356

II. Wymagania formalne wniosku o przywrócenie terminu	356
Art. 87. [Wniosek o przywrócenie terminu]	356
Przepisy powiązane	357
1. Zasada dyspozycyjności	357
2. Wymagania formalne wniosku o przywrócenie terminu	357
3. Termin do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu	358
Orzecznictwo	359
4. Brak winy strony w uchybieniu terminowi	359
Orzecznictwo – Okoliczności faktyczne, które uzasadniają brak winy w uchybieniu terminowi	360
Orzecznictwo – Okoliczności faktyczne, które nie uzasadniają braku winy w uchybieniu terminowi	363
5. Choroba strony jako przesłanka braku winy w uchybieniu terminowi... ..	370
Orzecznictwo	371
6. Przesłanka braku winy strony reprezentowanej przez pełnomocnika	375
Orzecznictwo – Uchybienie terminowi przez stronę reprezentowaną przez przedstawiciela	376
7. Niekonkurencyjność wniosku o przywrócenie terminu i zażalenia.....	381
Orzecznictwo – Niekonkurencyjność wniosku o przywrócenie terminu i zażalenia	382
III. Wniosek spóźniony lub niedopuszczalny	384
Art. 88. [Odrzucenie wniosku]	384
Przepisy powiązane	384
1. Spóźniony wniosek o przywrócenie terminu	384
Orzecznictwo – Dochowanie terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu	384
2. Niedopuszczalność wniosku o przywrócenie terminu	386
Orzecznictwo	386
IV. Wniosek o wstrzymanie postępowania lub wykonania orzeczenia.....	388
Art. 89. [Dopuszczalność wstrzymania postępowania]	388
1. Istota niesuspensywności wniosku o przywrócenie terminu	388
2. Rozstrzygnięcie w przedmiocie wstrzymania postępowania lub wykonania orzeczenia	389
Orzecznictwo.....	389
Rozdział 7	
Wniosek o wyłączenie sędziego	391
I. Wymagania formalne wniosku o wyłączenie sędziego.....	391
Art. 20. [Termin i forma wniosku o wyłączenie sędziego]	391
Przepisy powiązane	392
1. Charakter instytucji wyłączenia sędziego	392
2. Podmioty uprawnione do zgłoszenia wniosku o wyłączenie sędziego... ..	392
3. Elementy wniosku o wyłączenie sędziego	392
4. Ponowny wniosek o wyłączenie sędziego	394
Orzecznictwo	394

II. Iudex inhabilis	398
Art. 18. [Przesłanki wyłączenia sędziego z mocy ustawy]	398
Przepisy powiązane	399
1. Istota i skutki wystąpienia przesłanek wyłączenia sędziego z mocy ustawy	399
Orzecznictwo	400
2. Powiązanie sędziego z podmiotami postępowania	401
Orzecznictwo	402
3. Powiązanie sędziego z przedmiotem postępowania	402
Orzecznictwo	404
III. Iudex suspectus	407
Art. 19. [Wyłączenie sędziego na wniosek]	407
Przepisy powiązane	407
1. Przesłanki względne wyłączenia sędziego	407
2. Stosunek osobisty	408
Orzecznictwo	408
IV. Rozstrzygnięcia w sprawie wyłączenia sędziego	415
Art. 22. [Właściwość i skład sądu]	415
Przepisy powiązane	415
1. Rozstrzygnięcie w przedmiocie wyłączenia sędziego	415
Orzecznictwo	416
V. Wyłączenie protokolanta, referendarza sądowego oraz prokuratora	417
Art. 24. [Odesłanie]	417
Przepisy powiązane	417
1. Zakres stosowania przepisów o wyłączeniu sędziego	417
Orzecznictwo	418
Rozdział 8	
Wniosek o przeprowadzenie testu niezawisłości i bezstronności sędziego	419
Art. 5a p.u.s.a. [Badanie niezawisłości i bezstronności sędziego]	419
1. Istota testu niezawisłości i bezstronności sędziego	422
2. Przesłanki dopuszczalności wniosku o przeprowadzenie testu niezawisłości i bezstronności sędziego	424
3. Zaskarżalność orzeczeń w przedmiocie wniosku o przeprowadzenie testu niezawisłości i bezstronności sędziego	426
Literatura	429

Suplement. Wzory

I. Wzory pism procesowych	VII
1. Wzór skargi	VII
2. Wzór skargi kasacyjnej	XI
3. Wzór wniosku o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności	XIV

4. Wzór wniosku o dopuszczenie dowodu z dokumentu	XVI
5. Wzór wniosku o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym	XVIII
6. Wzór wniosku o przeprowadzenie postępowania medacyjnego	XIX
7. Wzór wniosku o przywrócenie uchybionego terminu	XXI
8. Wzór wniosku o wyłączenie sędziego	XXIII
 II. Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego	XXV
1. Elementy skargi jako pisma w postępowaniu sądowym	XXV
2. Elementy skargi jako pisma o charakterze kwalifikowanym	XXVIII
3. Przykładowe zarzuty skargi oparte na naruszeniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego	XXXVIII

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Akty prawne

k.c.	– ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025 r. poz. 1071)
k.k.	– ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383)
Konstytucja RP	– Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
k.p.a.	– ustawa z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.)
k.p.c.	– ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 ze zm.)
k.p.k.	– ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 46 ze zm.)
o.p.	– ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)
p.p.s.a.	– ustawa z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.)
p.u.s.a.	– ustawa z 25.07.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1267 ze zm.)
pr. bank.	– ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.)
r.w.s.z.p.w.	– rozporządzenie Rady Ministrów z 16.12.2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535)
u.d.u.r.	– ustawa z 11.09.2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 838 ze zm.)
u.i.d.p.	– ustawa z 17.02.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1557 ze zm.)

u.j.p.	– ustawa z 7.10.1999 r. o języku polskim (Dz.U. z 2024 r. poz. 1556 ze zm.)
u.KAS	– ustawa z 16.11.2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1131 ze zm.)
u.k.s.c.	– ustawa z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1228)
u.p.e.a.	– ustawa z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2025 r. poz. 132 ze zm.)
u.r.l.	– ustawa z 15.09.2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 472)
u.rz.p.	– ustawa z 11.04.2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 749)
u.s.g.	– ustawa z 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153)
u.s.p.	– ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.)
u.s.k.o.	– ustawa z 12.10.1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz.U. z 2018 r. poz. 570)
u.st.w.	– ustawa z 21.06.2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1928 ze zm.)
u.s.w.	– ustawa z 5.06.1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2025 r. poz. 581)
u.s.z.a.	– ustawa z 15.12.2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 551 ze zm.)
u.w.a.rz.	– ustawa z 23.01.2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2025 r. poz. 428)

2. Oficjalne wydawnictwa z orzecnictwem

ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSAiWSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych (od 2004 r.)
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPika	– Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, Seria A

3. Czasopisma

Mon. Pod.	– Monitor Podatkowy
PiP	– Państwo i Prawo
PPP	– Przegląd Prawa Publicznego
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
PS	– Przegląd Sądowy
ST	– Samorząd Terytorialny
ZNUJ	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

4. Sądy i inne instytucje

ETPCz	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
RP	– Rzeczpospolita Polska
RPO	– Rzecznik Praw Obywatelskich
SA	– sąd apelacyjny
SKO	– samorządowe kolegium odwoławcze
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

5. Inne

Dz.U.	– Dziennik Ustaw
LEX	– system informacji prawnej LEX

WSTĘP

Postępowanie sądowoadministracyjne jest uregulowane przepisami ustawy z 30.08.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, która weszła w życie 1.01.2004 r., realizując wynikającą z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego. Realizacja tej zasady spowodowała rewolucję w dotychczasowym systemie sądowej kontroli administracji publicznej, który do 31.12.2003 r. opierał się na zasadzie jednoinstancyjności, ukształtowanej na wzór austriacki, a realizowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny z siedzibą w Warszawie, działający także przez ośrodki zamiejscowe. Reforma sądownictwa administracyjnego wprowadziła kasacyjny model instancyjności, w którym środkiem odwoławczym od orzeczeń (wyroków i niektórych postanowień kończących postępowanie w sprawie) sądów administracyjnych pierwszej instancji jest skarga kasacyjna. Ustawą z 9.04.2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. poz. 658) został znowelizowany art. 188 p.p.s.a., co spowodowało, iż skarga kasacyjna utraciła w zasadzie swój kasacyjny charakter.

Choć ustawodawca nie wprowadził w postępowaniu sądowoadministracyjnym – co do zasady – przymusu adwokacko-radcowskiego, jednak profesjonalni pełnomocnicy (adwokaci, radcowie prawni, doradcy po-

datkowi, rzecznicy patentowi) stanowią najistotniejszą kategorię podmiotów uprawnionych do reprezentowania w nim stron. Przy sporządzaniu skargi kasacyjnej, zażalenia na postanowienie wojewódzkiego sądu administracyjnego o odrzuceniu skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania (jeśli do wznowienia postępowania właściwy jest Naczelny Sąd Administracyjny) oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obowiązuje przymus adwokacko-radcowski, w kształcie, jaki nadano mu w art. 175 p.p.s.a.

W postępowaniu sądowoadministracyjnym na etapie wniesienia skargi, sprzeciwu od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., sprzeciwu od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a. oraz skargi kasacyjnej obowiązuje zasada skargowości, a zatem postępowanie sądowe (pierwszo- i drugoinstancyjne) jest uruchamiane na skutek wniesienia przez legitymowany podmiot odpowiedniego środka prawnego. Skarga (jak również sprzeciw od decyzji i sprzeciw od postanowienia, o których była mowa wyżej) do wojewódzkiego sądu administracyjnego jest środkiem prawnym nadzwyczajnym, o charakterze zewnętrznym, który uruchamia postępowanie kontrolne prowadzone przez sąd administracyjny. Przedmiotem kontroli, sprawowanej w oparciu o kryterium legalności, jest działalność administracji publicznej w zakresie określonym ustawowo. Skarga kasacyjna jest środkiem odwoławczym, służącym od wskazanych w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych, uruchamiającym kontrolę instancyjną sprawowaną przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Niezwykle istotne jest zatem, aby pismo procesowe będące skargą, sprzeciwem od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., sprzeciwem od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a. lub skargą kasacyjną było prawidłowo skonstruowane zarówno pod względem formalnym, jak i materialnym, gdyż tylko takie pismo procesowe spełni swoją rolę polegającą na uruchomieniu postępowania przed sądem administracyjnym pierwszej lub drugiej instancji.

Niniejsza książka ma w założeniu stanowić pomoc dla profesjonalnych pełnomocników (adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych, rzeczników patentowych), działających w postępowaniu sądowoadministracyjnym w spełnianiu ich obowiązków procesowych,

polegających na sporządzaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, sprzeciwu od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., sprzeciwu od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a. i skargi kasacyjnej. Opracowanie ma również służyć jako materiał szkoleniowy, w szczególności dla aplikantów adwokackich i radcowskich, stanowiący pomoc w przygotowaniu do egzaminów: adwokackiego i radcowskiego.

Książka ma postać opracowania komentarzowego, jednak jej układ abstrahuje od kolejności przyjętej w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W publikacji zamieszczono wybrane przepisy tej ustawy, mające istotne znaczenie na etapie sporządzania skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego, sprzeciwu od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., sprzeciwu od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a., oraz skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Uwzględnione zostały także te przepisy, które dotyczą wniosków dodatkowych, fakultatywnie zamieszczanych w powyższych pismach procesowych (np. o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności, o przywrócenie terminu, o wyłączenie sędziego).

Dla zachowania przejrzystości wywodów opracowanie zostało podzielone na trzy części, obejmujące kolejno rozważania dotyczące skargi do WSA, sprzeciwu od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. oraz sprzeciwu od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a. (część pierwsza), skargi kasacyjnej (część druga) oraz wniosków dodatkowych, jakie mogą być fakultatywnie zamieszczane zarówno w skardze (sprzeciwie od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a., sprzeciwie od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a.), jak i skardze kasacyjnej (część trzecia). W suplemencie przedstawiono przykładowe wzory pism procesowych.

Poszczególne części zostały opracowane według jednolitego schematu, zamieszczono w nich komentarz do wybranych przepisów Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz bogaty wybór orzecznictwa sądów administracyjnych związanego z poruszonymi zagadnieniami, uwzględniający nie tylko dominującą linię orzeczniczą, lecz również orzeczenia od niej odbiegające. Ponieważ opracowanie ma mieć

walor przede wszystkim praktyczny, rozważania teoretyczne oraz poglądy przedstawicieli nauki są cytowane i powoływane jedynie w niezbędnym zakresie.

W szóstym wydaniu opracowania uwzględniono zmiany wprowadzone art. 15 ustawy z 21.05.2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego (Dz.U. poz. 769), które weszły w życie 13.07.2025 r. oraz zmiany wprowadzone ustawą z 12.09.2025 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. poz. 1427), które weszły w życie 5.11.2025 r.

Uwzględnione zostały również zmiany ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wprowadzone art. 96 pkt 1–17 i 19 ustawy z 18.11.2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1045 ze zm.), które wchodzi w życie 1.10.2029 r. Powyższe zmiany oznaczone są w tekście kursywą.

W opracowaniu został uwzględniony stan prawny na dzień 5.11.2025 r., wraz ze zmianami wyżej wymienionymi.

CZĘŚĆ PIERWSZA

SKARGA DO WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO, SPRZECIW OD DECYZJI WYDANEJ NA PODSTAWIE ART. 138 § 2 K.P.A. I SPRZECIW OD POSTANOWIENIA, DO KTÓREGO ODPOWIEDNIE ZASTOSOWANIE MA PRZEPIS ART. 138 § 2 K.P.A.

ROZDZIAŁ 1

WYMAGANIA FORMALNE SKARGI DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO JAKO PISMA W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM

ART. 46. [ELEMENTY SKŁADOWE PISMA STRONY]

§ 1. Każde pismo strony powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;
- 2) oznaczenie rodzaju pisma;
- 3) osnovę wniosku lub oświadczenia;
- 4) podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;
- 5) wymienienie załączników.

§ 2. Pismo strony powinno ponadto zawierać w przypadku:

- 1) gdy jest pierwszym pismem w sprawie:
 - a) oznaczenie miejsca zamieszkania, a w razie jego braku – adresu do doręczeń, lub siedziby i adresów stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
 - b) numer PESEL strony wnoszącej pismo, będącej osobą fizyczną, oraz numer PESEL jej przedstawiciela ustawowego, jeżeli

- są obowiązani do jego posiadania albo posiadają go, nie mając takiego obowiązku, lub
- c) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer identyfikacyjny REGON albo numer w innym właściwym rejestrze lub ewidencji, albo numer identyfikacji podatkowej strony wnoszącej pismo, niebędącej osobą fizyczną, która nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest ona obowiązana do jego posiadania,
 - d) oznaczenie przedmiotu sprawy;
- 2) dalszych pism procesowych – sygnaturę akt.

§ 2a. W przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

§ 2a.¹ W przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w postaci elektronicznej, powinno ponadto zawierać adres do doręczeń elektronicznych oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

§ 2b. Zasady podpisywania przewidziane w § 2a dotyczą także załączników wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego.

§ 2b.² Zasady podpisywania przewidziane w § 2a dotyczą także załączników wnoszonych w postaci elektronicznej.

§ 2c. Pismo wnoszone w innej formie niż forma dokumentu elektronicznego, zawierające żądanie doręczania pism sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, powinno zawierać oznaczenie adresu elektronicznego.

¹ Art. 46 § 2a zmieniony przez art. 96 pkt 4 ustawy z 18.11.2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 285) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1.10.2029 r.

² Art. 46 § 2b zmieniony przez art. 96 pkt 4 ustawy z 18.11.2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz.285) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1.10.2029 r.

§ 2c.¹ Pismo wnoszone w innej postaci niż postać elektroniczna, zawierające żądanie doręczenia pism sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, powinno zawierać adres do doręczeń elektronicznych.

§ 2d. Jeżeli pismo, o którym mowa w § 2a, nie zawiera adresu elektronicznego, sąd przyjmuje, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego, a gdy wniesiono je w innej formie i zawiera ono żądanie, o którym mowa w § 2c, doręczenie pism przez sąd następuje na adres wskazany zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a, przy czym w pierwszym piśmie sąd poucza o warunku podania adresu elektronicznego w żądaniu doręczenia pism środkami komunikacji elektronicznej.

§ 2d.² Jeżeli pismo, o którym mowa w § 2a, nie zawiera adresu do doręczeń elektronicznych, sąd przyjmuje, że właściwy jest adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwanej dalej „bazą adresów elektronicznych”, albo adres do doręczeń elektronicznych, z którego nadano pismo, a gdy wniesiono je w innej postaci niż postać elektroniczna i zawiera ono żądanie, o którym mowa w § 2c, doręczenie pism przez sąd następuje na adres wskazany zgodnie z § 2 pkt 1 lit. a, przy czym w pierwszym piśmie sąd poucza o warunku podania adresu do doręczeń elektronicznych w żądaniu doręczenia pism środkami komunikacji elektronicznej.

§ 3.³ Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo lub jego wierzytelny odpis, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który w danej sprawie nie złożył jeszcze tych dokumentów przed sądem. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest moż-

¹ Art. 46 § 2c zmieniony przez art. 96 pkt 4 ustawy z 18.11.2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 285) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1.10.2029 r.

² Art. 46 § 2d zmieniony przez art. 96 pkt 4 ustawy z 18.11.2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 285) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1.10.2029 r.

³ Art. 46 § 3 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z 12.09.2025 r. (Dz.U. poz. 1427) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5.11.2025 r.

liwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.

§ 4. Za stronę, która nie może się podpisać, podpisuje pismo osoba przez nią upoważniona, z wymienieniem przyczyny, dla której strona sama się nie podpisała.

§

PRZEPISY POWIĄZANE:

art. 37, 37a, 45, 49, 57, 65, 67, 74a p.p.s.a. (*utraci moc obowiązującą z dniem 1.10.2029 r.*); art. 4 pkt 1 i art. 5 ust. 2 u.j.p.; art. 2 ust. 4 u.i.d.p.

1. SKARGA DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO JAKO PISMO PROCESOWE

Pismami procesowymi w ścisłym tego słowa znaczeniu są pisma wnoszone przez strony do sądu bądź w celu wszczęcia postępowania, bądź w jego toku w związku ze sprawą. Zgodnie z art. 45 p.p.s.a. pisma w postępowaniu sądowym (pisma procesowe) obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą. Pisma procesowe dzielą się na zwykłe i kwalifikowane. Pisma zwykłe muszą odpowiadać wyłącznie wymaganiom formalnym określonym w art. 46 i 47 p.p.s.a.

Zgodnie z art. 49b p.p.s.a. prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może określić wzory dokumentów elektronicznych, które mogą być wykorzystywane w postępowaniu w sprawach sądowoadministracyjnych. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego udostępni wzory dokumentów elektronicznych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego jest pismem procesowym kwalifikowanym, a zatem pismem mającym szczególne oznaczenie, którego osnowa zawartych w nim wniosków i oświadczeń jest w sposób szczególny określona przez ustawę. Szczególne wymagania formalne dla skargi zostały przewidziane w art. 57 § 1 p.p.s.a. Skarga jest pismem wnoszonym przez skarżącego do wojewódzkiego sądu administracyjnego w celu wszczęcia postępowania sądowoadministracyjnego.

Pisma procesowe, w tym również skarga, powinny być sporządzane w języku polskim, gdyż jest to język urzędowy w sądach, zgodnie z art. 4 pkt 1 u.j.p. Obowiązek składania oświadczeń woli i wiedzy w języku polskim wynika wprost z art. 5 ust. 2 u.j.p.

2. WYMAGANIA FORMALNE PISMA PROCESOWEGO

Artykuł 46 p.p.s.a. określa ogólne warunki, którym musi odpowiadać każde pismo strony, a zatem nie tylko skarga, lecz również każde kolejne pismo wnoszone w toku sprawy. Wymagania te są z reguły określane jako formalne, choć w istocie można je podzielić na dotyczące zewnętrznej formy samego pisma (np. oznaczenie rodzaju pisma), merytorycznej treści (osnova wniosku lub oświadczenia) oraz niezbędnych załączników (pełnomocnictwo). Przepis powyższy wprowadza przy tym wyraźne rozróżnienie warunków pierwszego pisma procesowego i dalszych pism procesowych w sprawie.

ORZECZNICTWO

WARUNKI FORMALNE SKARGI

Mając na uwadze treść art. 57 § 1 p.p.s.a. skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać: wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności, oznaczenie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy oraz określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego. Przepis ten, określając wymogi skargi, wskazuje jednoznacznie, że dla kompletności tego środka wymagane jest m.in. precyzyjne podanie zaskarżonego aktu. W sytuacji zaś, gdy w samej treści skargi istniała rozbieżność co do tego, które orzeczenie wydane w toku prowadzonego postępowania zostaje zaskarżone, sąd pierwszej instancji powinien, na podstawie art. 49 § 1 p.p.s.a., wezwać stronę o uzupełnienie dostrzeżonego braku lub wyjaśnienie powstałej rozbieżności.

Postanowienie NSA z 23.04.2013 r., II GSK 535/13, LEX nr 1310090

3. CZĘŚĆ ADRESOWA PISMA

W tzw. części adresowej pisma należy określić podmioty postępowania, czyli sąd i strony, ewentualnie uczestników. **Oznaczenie sądu** powinno nastąpić przez wskazanie rodzaju sądu (wojewódzki sąd administracyjny, Naczelny Sąd Administracyjny), oznaczenie wydziału, do którego pismo jest kierowane, oraz podanie siedziby sądu, a w przypadku różnych adresów poszczególnych wydziałów – siedziby wydziału, w którym sprawa ma być (lub jest) rozpatrywana. Ustawodawca nie wymaga co prawda, aby strona wskazywała wydział sądu, do którego kieruje swoje pismo, jednak właściwe oznaczenie wydziału, do którego pismo jest kierowane, przyspiesza obieg korespondencji.

Oznaczenie sądu powinno nastąpić zgodnie z przepisami o właściwości, zarówno rzeczowej, jak i miejscowej. Do rozpoznawania skarg właściwe są wojewódzkie sądy administracyjne. Zgodnie z art. 13 § 2 p.p.s.a. do rozpoznania sprawy właściwy jest wojewódzki sąd administracyjny, na którego obszarze właściwości ma siedzibę organ administracji publicznej, którego działalność została zaskarżona. Zgodnie z art. 13 § 2a p.p.s.a. wojewódzki sąd administracyjny, na którego obszarze właściwości ma siedzibę urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zagranicznych, jest właściwy do rozpoznania skargi na działalność konsula. Prezydent RP może w drodze rozporządzenia przekazać WSA rozpoznawanie spraw określonego rodzaju należących do właściwości innego WSA, jeżeli wymagają tego względy celowości. Dotychczas Prezydent RP skorzystał z powyższego uprawnienia w następujących wypadkach:

- 1) rozporządzeniem z 18.04.2011 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Głównego Inspektora Transportu Drogowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 788) zmienionym rozporządzeniem Prezydenta RP z 15.05.2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Głównego Inspektora Transportu Drogowego (Dz.U. poz. 604) rozpoznawanie spraw z zakresu działania Głównego Inspektora Transportu Drogowego dotyczących nałożenia kar pieniężnych, o których mowa w art. 92a ustawy z 6.09.2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1539 ze zm.), przekazano wojewódzkim sądom administracyj-

nym, na których obszarze właściwości strona skarżąca zamieszkuje lub ma siedzibę;

2) rozporządzeniem z 22.02.2017 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (Dz.U. z 2024 r. poz. 777) rozpoznawanie spraw z zakresu działania:

- Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej dotyczących wydawania w indywidualnych sprawach interpretacji przepisów prawa podatkowego (interpretacje indywidualne), o których mowa w art. 14b ustawy z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.),
- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotyczących:
 - a) umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 28 i art. 29 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 350 ze zm.),
 - b) zwolnienia z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek, o których mowa w art. 31zo ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 764),
- Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dotyczących umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty należności z tytułu składek, o których mowa w art. 41a ustawy z 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2025 r. poz. 197 ze zm.),

przekazano wojewódzkim sądom administracyjnym, na których obszarze właściwości strona skarżąca zamieszkuje lub ma siedzibę.

Z kolei rozpoznawanie spraw z zakresu działania:

- Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej dotyczących opinii w sprawie opodatkowania wyrównawczego, o których mowa w art. 14t ustawy z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa,

- Szefa Krajowej Administracji Skarbowej dotyczących opinii w sprawie opodatkowania wyrównawczego oraz opinii zabezpieczających w sprawie opodatkowania wyrównawczego, o których mowa odpowiednio w art. 14t i art. 119zfp ustawy z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa – przekazano Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Bydgoszczy.

Rozpoznawanie spraw z zakresu działania:

- Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej dotyczących:
 - a) wiążących informacji stawkowych, o których mowa w art. 42a ustawy z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.),
 - b) wiążących informacji akcyzowych, o których mowa w art. 7d ustawy z 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2025 r. poz. 126 ze zm.),
 - c) wiążących informacji taryfowych i wiążących informacji o pochodzeniu, o których mowa w art. 70 ust. 2a ustawy z 19.03.2004 r. – Prawo celne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1373),
- Szefa Krajowej Administracji Skarbowej dotyczących:
 - a) wiążących informacji stawkowych, o których mowa w art. 42a ustawy z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - b) wiążących informacji akcyzowych, o których mowa w art. 7d ustawy z 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym

przekazano Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Opolu.

- 3) rozporządzeniem z 13.08.2004 r. w sprawie przekazania Wojewódzkim Sądom Administracyjnym w Gorzowie Wielkopolskim i Kielcach rozpoznawania spraw z obszaru województwa lubuskiego i świętokrzyskiego należących do właściwości Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Krakowie (Dz.U. Nr 187, poz. 1926) Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Gorzowie Wielkopolskim przekazano sprawy, w których skargi na działalność organów administracji publicznej mających siedzibę na obszarze województwa lubuskiego zostały wniesione do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu i postępowanie nie zostało zakończone do 1.07.2005 r., a Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Kielcach przekazano sprawy, w których skargi na działalność organów administracji publicznej mających siedzibę na obszarze województwa świętokrzyskiego zostały wniesione do Wo-

jewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie i postępowanie nie zostało zakończone do 1.07.2005 r.;

- 4) rozporządzeniem z 25.04.2003 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (Dz.U. Nr 72, poz. 653) rozpoznawanie spraw z zakresu działania Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, w których stroną skarżącą są osoby zamieszkałe poza obszarem właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, przekazano wojewódzkim sądom administracyjnym, na których obszarze właściwości osoby te zamieszkują;
- 5) rozporządzeniem z 4.11.2020 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (Dz.U. poz. 1999) rozpoznawanie spraw z zakresu działania Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczących wydawania decyzji administracyjnych:
 - a) w sprawach zwrotu kosztów świadczenia opieki zdrowotnej, będącego świadczeniem gwarantowanym, udzielonego na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, o których mowa w art. 42d ust. 1 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.),
 - b) o odmowie zwrotu kosztów, o których mowa w art. 42d ust. 2 ww. ustawy o świadczeniach,
 - c) ustalających obowiązek zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty z tytułu zwrotu kosztów, wysokość tej kwoty oraz termin płatności, o których mowa w art. 42d ust. 21 ustawy o świadczeniach,
 - d) w sprawach wydawania zgód na pokrycie kosztów transportu do miejsca dalszego leczenia w kraju, o których mowa w art. 42i ust. 9 ustawy o świadczeniach,
 - e) ustalających obowiązek poniesienia kosztów świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych w przypadkach określonych w art. 50 ust. 16 ustawy o świadczeniach, które Narodowy Fundusz Zdro-

wia poniósł zgodnie z art. 50 ust. 15 tej ustawy, wysokość tych kosztów oraz termin płatności, o których mowa w art. 50 ust. 18 ustawy o świadczeniach – w których strona skarżąca będąca osobą fizyczną zamieszkuje poza obszarem właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, przekazano wojewódzkim sądom administracyjnym, na których obszarze właściwości strona skarżąca zamieszkuje;

Jeżeli w powyższych sprawach nie można ustalić sądu właściwego do rozpoznania sprawy, zgodnie z powyższymi wskazaniem sądem właściwym jest Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie.

Powyższym rozporządzeniem rozpoznawanie spraw z zakresu działania Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczących wydawania decyzji administracyjnych uwzględniających lub oddalających odwołanie dotyczące rozstrzygnięcia postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 154 ust. 3 ustawy o świadczeniach, w których miejsce składania ofert, określone w ogłoszeniu o postępowaniu w trybie konkursu ofert albo zaproszeniu do rokowań zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 139 ust. 9 ustawy o świadczeniach, znajduje się poza obszarem właściwości Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, przekazuje się wojewódzkim sądom administracyjnym, na których obszarze właściwości znajduje się miejsce składania ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, określone w ogłoszeniu o postępowaniu w trybie konkursu ofert albo zaproszeniu do rokowań zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 139 ust. 9 ustawy o świadczeniach;

- 6) rozporządzeniem z 20.04.2022 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie oraz Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie (Dz.U. poz. 962) rozpoznawanie spraw z zakresu działania Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie, jako organu odwoławczego wobec aktów lub czynności Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie, oraz spraw z tego zakresu dotyczących bezczynności i przewlekłe prowadzonego postępowania Dyrektora Izby Admini-

stracji Skarbowej w Warszawie i Naczelnika Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie przekazano wojewódzkim sądom administracyjnym, na których obszarze właściwości strona skarżąca zamieszkuje lub ma siedzibę. Sprawy, w których skargi zostały wniesione przed dniem wejścia w życie powyższego rozporządzenia i postępowanie nie zostało zakończone, rozpoznaje wojewódzki sąd administracyjny właściwy w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem spraw, w których wyznaczono termin posiedzenia;

- 7) rozporządzeniem z 9.04.2025 r. w sprawie przekazania rozpoznawania innemu wojewódzkiemu sądowi administracyjnemu niektórych spraw z zakresu działania Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (Dz.U. poz. 511) rozpoznawanie spraw z zakresu działania Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego dotyczących wydawania decyzji administracyjnych w sprawach przeciwdziałania rozpowszechnianiu w Internecie treści o charakterze terrorystycznym, o których mowa w art. 26d ustawy z 10.06.2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 194) oraz nakładania kar pieniężnych, o których mowa w art. 26f tej ustawy, przekazano Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Łodzi.

Do spraw, w których skargi zostały wniesione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i postępowanie nie zostało zakończone przed tym dniem, stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem spraw, w których wyznaczono termin posiedzenia.

Oznaczenie stron w przypadku osób fizycznych następuje przez podanie ich imion i nazwisk, a w przypadku podmiotów niebędących osobami fizycznymi – przez podanie ich nazwy. Jeśli strona nie ma zdolności procesowej i nie może w sprawie działać samodzielnie, należy wskazać również imiona i nazwiska jej przedstawicieli ustawowych. Jeżeli strona działa przez pełnomocnika, konieczne jest podanie jego imienia i nazwiska, niezależnie od oznaczenia strony postępowania.

Zwyczajowo na pierwszym miejscu umieszcza się dane podmiotu wnoszącego pismo, a na kolejnych miejscach – dane pozostałych stron postępowania. Zachowanie tej reguły ułatwia sądowi identyfikację wnoszącego pismo.

Ponieważ skarga jest pierwszym pismem procesowym w sprawie, jej część adresowa powinna zawierać oznaczenie **miejsca zamieszkania**, a w razie jego braku – adresu do doręczeń, lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Wskazanie danych adresowych ma umożliwiać skuteczne dokonywanie doręczeń w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Zgodnie z art. 67 § 1 i 4 p.p.s.a., jeżeli stroną jest osoba fizyczna, doręczenia dokonuje się jej osobiście, a gdy nie ma ona zdolności procesowej – jej przedstawicielowi ustawowemu. Jeżeli ustanowiono pełnomocnika lub osobę upoważnioną do odbioru pism w postępowaniu sądowym, doręczenia należy dokonać tym osobom.

Pojęcia „miejsce zamieszkania” nie można interpretować wyłącznie jako określenie miejscowości, w której osoba fizyczna przebywa z zamiarem stałego pobytu (art. 25 k.c.), gdyż celem zamieszczenia danych w części adresowej pisma jest umożliwienie skutecznego dokonywania doręczeń w toku postępowania sądowego. W istocie zatem należy podać adres, pod którym należy dokonywać stronie (uczestnikowi) doręczeń. Oprócz nazwy miejscowości konieczne jest wskazanie nazwy ulicy, numeru domu i mieszkania. Choć ustawa nie wskazuje na konieczność podania właściwych numerów pocztowych kodów adresowych oraz siedziby właściwego do doręczeń urzędu pocztowego, należy również takie dane zamieścić w części adresowej pisma, z uwagi na ich niewątpliwą przydatność dla nadania pismu dalszego właściwego biegu. Wskazany adres nie musi być adresem zameldowania osoby fizycznej, istotne jest, aby pod wskazanym adresem istniała możliwość odbierania korespondencji przez adresata.

Zgodnie z art. 46 § 2a p.p.s.a., w przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno zawierać adres elektroniczny. Pismo wnoszone w innej formie niż forma dokumentu elektronicznego, zawierające żądanie doręczania pism sądu za pomocą środków komunikacji elektronicznej, powinno zawierać oznaczenie adresu elektronicznego. Jeżeli takie pismo nie zawiera adresu elektronicznego, sąd przyjmuje, że właściwy jest adres elektroniczny, z którego nadano pismo wniesione w formie dokumentu elektronicznego, a gdy wniesiono je w innej formie i zawiera ono żądanie, o którym mowa wyżej, doręczenie pism przez sąd następuje na adres wskazany zgodnie z art. 46 § 2 pkt 1 lit. a p.p.s.a., przy czym w pierwszym piśmie sąd po-

ucza o warunku podania adresu elektronicznego w żądaniu doręczenia pism środkami komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z art. 67 § 2 i 3 p.p.s.a. pisma w postępowaniu sądowym lub orzeczenia dla osoby prawnej, jak również dla jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism. Pisma w postępowaniu sądowym dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres podany w rejestrze, chyba że strona wskazała inny adres do doręczeń.

Od 1.10.2029 r. art. 67 § 3 p.p.s.a. będzie obowiązywał w brzmieniu: „Pisma w postępowaniu sądowym dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres do doręczeń elektronicznych, chyba że strona wskazała inny adres do doręczeń”. Zasady doręczania pism na adres do doręczeń elektronicznych zostały określone w art. 65a p.p.s.a.

W pierwszym piśmie procesowym powinien również znaleźć się numer PESEL strony wnoszącej pismo, będącej osobą fizyczną, oraz numer PESEL jej przedstawiciela ustawowego, jeżeli są obowiązani do jego posiadania albo posiadają go, nie mając takiego obowiązku, lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer identyfikacyjny REGON albo numer w innym właściwym rejestrze lub ewidencji, albo numer identyfikacji podatkowej strony wnoszącej pismo, niebędącej osobą fizyczną, która nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest ona obowiązana do jego posiadania. Niezachowanie wymogu podania w skardze czy sprzeciwie od decyzji wydanej na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. i sprzeciwie od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a., numeru PESEL jest brakiem formalnym, który powinien być uzupełniony w trybie art. 49 § 1 w związku z art. 58 § 1 pkt 3 p.p.s.a., bez względu na to, czy ten numer znajduje się w aktach administracyjnych, którymi dysponuje sąd.

§ ORZECZNICTWO

W okolicznościach konkretnej sprawy, gdy w aktach administracyjnych znajduje się numer PESEL strony wnoszącej skargę, nie można uznać, że niepodanie tego numeru w skardze, będące naruszeniem art. 46 § 2 pkt 1 lit. b p.p.s.a., stanowi brak formalny uniemożliwiający nadanie skardze prawidłowego biegu. W takiej sytuacji, stosownie do art. 49 § 1 p.p.s.a., niezasadne jest wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi w omawianym zakresie pod rygorem jej odrzucenia.

Postanowienie NSA z 27.11.2019 r., I GZ 366/19, LEX nr 2745292

Niezachowanie, określonego w art. 46 § 2 pkt 1 lit. b p.p.s.a., wymogu podania w skardze, będącej pierwszym pismem w sprawie, numeru PESEL, jest brakiem formalnym, który powinien być uzupełniony w trybie art. 49 § 1 w związku z art. 58 § 1 pkt 3 p.p.s.a., bez względu na to czy ten numer znajduje się w aktach administracyjnych, którymi dysponuje sąd.

Ustawodawca nie przewidział żadnych wyjątków od obowiązku strony określonego w art. 46 § 2 pkt 1 lit. b p.p.s.a. W szczególności nie zastrzegł, że podanie numeru PESEL w pierwszym piśmie jest wymagane, tylko wtedy, gdy tego numeru nie można ustalić na podstawie akt administracyjnych. W związku z tym nie jest możliwe do zaakceptowania stanowisko, że obowiązek wskazania numeru PESEL aktualizuje się dopiero wtedy, gdy w aktach administracyjnych którymi dysponuje sąd numer ten nie został utrwalony.

Normatywnie określony wymóg formalny pierwszego pisma w sprawie – wskazanie numeru PESEL, nie jest ani trudny do spełnienia, ani skomplikowany. Strona może z łatwością dochować tego warunku. Posługiwanie się numerem PESEL jest powszechnie stosowane w wielu dziedzinach życia (np. przy korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej, czy wykonywaniu zobowiązań podatkowych). Nie ma zatem żadnych powodów by w przypadku pisma wnoszonego do sądu przyjąć, że spełnienie wymogu wskazania numeru PESEL jest dla strony nadmiernym obciążeniem.

Na stronie wnoszącej pismo spoczywa obowiązek wypełnienia wszystkich warunków formalnych określonych w art. 46–47 p.p.s.a. Przepis art. 49 § 1 p.p.s.a. jednoznacznie stanowi, że na wezwanie przewodniczącego strona uzupełnia braki formalne pisma, które uniemożliwiają nadanie mu prawidłowego biegu. Wnieście pisma zawierającego wszystkie wymagane elementy, a także uzupełnienie jego braków niewątpliwie należy zaliczyć do czynności strony. Przyjęty w ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi podział czynności z uwagi na kryterium podmiotowe (czynności sądu, strony i innych uczestników postępowania), wyklucza podejmowanie czynności nienależących do danego podmiotu, co jest związane z określoną w ustawie pozycją każdego z tych pod-

miotów. W związku z tym nie można oczekiwać, że sąd będzie podejmował czynności należące do strony postępowania. Poszukiwanie przez sąd numeru PESEL strony w aktach administracyjnych nie ma normatywnej podstawy i nie jest obowiązkiem sądu. Jego podanie należy do strony inicjującej postępowanie sądowoadministracyjne.

Jeżeli strona nie skorzysta z możliwości uzupełnienia braku formalnego skargi, to z jej zaniechania nie można wyprowadzać wniosku o naruszeniu prawa strony do sądu. Równość w prawie odnosi się zaś, co do zasady, do procesu stanowienia norm prawa i nakłada na prawodawcę obowiązek nadawania prawu takich treści, które czynią zadość nakazowi jednakowego traktowania podmiotów (sytuacji) podobnych. Konstytucyjna zasada równości wobec prawa nie zwalnia wnoszących skargę od respektowania tych reguł procesowych ujętych w przepisach powszechnie obowiązujących, które odnoszą się do wszystkich skarżących.

Koncepcja o możliwości, a nawet obowiązku ustalenia przez sąd numeru PESEL strony i uzupełnienie w ten sposób braku formalnego skargi nie ma podstaw normatywnych. Z art. 46 § 2 pkt 1 lit. b p.p.s.a. wprost wynika, że wskazanie numeru PESEL jest obowiązkiem strony wnoszącej pierwsze pismo w sprawie (skargi).

Uchwała NSA z 3.07.2023 r., II GPS 3/22, ONSAiWSA 2023/6, poz. 82

Niezachowanie, określonego w art. 46 § 2 pkt 1 lit. b p.p.s.a., wymogu podania w skardze, będącej pierwszym pismem w sprawie, numeru PESEL, jest brakiem formalnym, który powinien być uzupełniony w trybie art. 49 § 1 w związku z art. 58 § 1 pkt 3 p.p.s.a., bez względu na to czy ten numer znajduje się w aktach administracyjnych, którymi dysponuje sąd.

Wyrok NSA z 16.05.2025 r., II GZ 314/25, LEX nr 3863286

4. OZNACZENIE RODZAJU PISMA

Oznaczenie rodzaju pisma polega na wskazaniu nazwy, jaką pismu nadają przepisy ustawy. Obowiązek oznaczenia rodzaju pisma można sprowadzić do **zatytułowania go zgodnie z jego treścią i celem**. Jeśli pismo strony należy do pism o charakterze kwalifikowanym, należy podać jego ustawową nazwę, np. skarga, sprzeciw od decyzji, sprzeciw od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma przepis art. 138 § 2 k.p.a., skarga kasacyjna, zażalenie, skarga o wznowienie postępowania, wniosek o przyznanie prawa pomocy. W przypadku innych pism należy nadać nazwę zgodną z jego treścią, np. wniosek o zawieszenie postę-

powania, wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentu, wniosek o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, wniosek o rozpoznanie sprawy w trybie uproszczonym. Precyzyjne oznaczenie rodzaju pisma ułatwia rozpoznanie wniosków w nim zawartych, zatem w samym oznaczeniu rodzaju pisma powinny się znaleźć dane ułatwiające jego załatwienie. Należy jednak zaznaczyć, że mylne czy nie dość czytelne oznaczenie pisma przez stronę nie pociąga za sobą ujemnych dla niej następstw, gdyż nie tamuje nadania pismu dalszego, prawidłowego biegu. Każde pismo, niezależnie od tego, jakie oznaczenie nada mu strona, powinno być rozpoznane zgodnie z jej intencją zawartą w treści pisma.

ORZECZNICTWO

OZNACZENIE RODZAJU PISMA

W świetle art. 46 p.p.s.a. należy dojść do wniosku, że o charakterze prawnym danego pisma strony przesądza jego treść, a spośród cech formalnych taki element jak tytuł pisma nie może przesądzać o tym, czy dane pismo przynależy do określonej kategorii pism procesowych.

Prawidłowe oznaczenie pisma (art. 46 § 1 pkt 2 p.p.s.a.) jest (...) jednym z wielu elementów, które zgodnie z wymogami prawa powinno zawierać pismo kierowane do sądów administracyjnych. Spośród wszystkich warunków formalnych określonych w p.p.s.a. prawidłowe oznaczenie pisma należy uznać za ten element, którego brak nie jest na tyle istotny, aby uniemożliwić Sądowi rozpoznanie rzeczywistej intencji strony, którą komunikuje dane pismo, gdy spełnia ono pozostałe wymogi formalne określone w art. 46 p.p.s.a.

Postanowienie NSA z 25.10.2010 r., II FZ 530/10, LEX nr 742587

Oznaczenie rodzaju pisma polega na wskazaniu określenia zgodnego z treścią pisma i nazwą, jaką takiemu pismu nadają przepisy ustawy, np. skarga, wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu, wniosek o sporządzenie uzasadnienia. Niewłaściwe oznaczenie rodzaju pisma nie może wywoływać dla strony ujemnych skutków procesowych, jeżeli z treści pisma wynika, jaki jest jego rodzaj. Nadto wymaga podkreślenia, że każde pismo, niezależnie od tego, jakie oznaczenie nada mu strona, winno być rozpoznane zgodnie z intencją strony zawartą w treści pisma.

Postanowienie NSA z 1.07.2008 r., I OZ 470/08, LEX nr 494321

Trudności interpretacyjne stwarza sytuacja, gdy treść pisma i wynikający z niej zamiar wnoszącego pismo nie są zgodne z oznaczeniem pisma. W takich sytuacjach priorytet należy przyznać treści pisma, bowiem z niej wynika intencja strony.

Postanowienie NSA z 28.09.2010 r., I FZ 279/10, LEX nr 740730

Oznaczenie rodzaju pisma polega na wskazaniu określenia zgodnego z treścią pisma i nazwą, jaką takiemu pismu nadają przepisy ustawy. Z osnovy wniosku lub oświadczenia (jako merytorycznej treści) powinno wynikać, jaki jest rzeczywisty zamiar wnoszącego pismo (podanie). W piśmie procesowym, które budzi wątpliwości, co do zgodności zamiaru wnoszącego pismo z oznaczeniem tego pisma, pierwszeństwo przyznaje się treści pisma i rzeczywistej intencji wyrażonej przez stronę.

Wyrok WSA w Lublinie z 5.07.2018 r., III SA/Lu 217/18, LEX nr 2542378

Niewłaściwe oznaczenie rodzaju pisma nie może wywoływać dla strony ujemnych skutków, jeżeli z treści pisma wynika, jaki jest jego rodzaj, a każde pismo, niezależnie od tego, jakie oznaczenie nada mu strona, winno być rozpoznane zgodnie z intencją strony zawartą w treści pisma.

Postanowienie NSA z 28.09.2010 r., I FZ 281/10, LEX nr 740731

5. OSNOWA WNIOSKU LUB OŚWIADCZENIA

Osnowa pisma strony musi zawierać wniosek lub oświadczenie pochodzące od podmiotu wnoszącego pismo. Treść tego elementu formalnego pisma strony jest zależna od rodzaju pisma i celu, w jakim pismo jest wnoszone. W odniesieniu do pism kwalifikowanych przepisy szczególnie określają dodatkowe wymagania osnovy wniosku czy oświadczenia; w odniesieniu do skargi takim przepisem jest art. 57 § 1 p.p.s.a., zgodnie z którym skarga powinna czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

- 1) wskazanie zaskarżonej decyzji, postanowienia, innego aktu lub czynności;
- 2) oznaczenie organu, którego działania, bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania skarga dotyczy;
- 3) określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego.

6. PODPIS

Każde pismo strony powinno być podpisane przez nią, jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. W przepisach Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, jak również w innych przepisach prawa pozytywnego brak jest legalnej definicji pojęcia „podpis”. W znaczeniu językowym, powszechnie używanym, podpis stanowi napisany lub uwierzytelniony znak ręczny. **Podpis musi być własnoręczny**, co oznacza, że nie stanowi podpisu tzw. faksymile, czyli mechaniczne odbicie podpisu za pomocą kliszy czy pieczętki, chociażby stanowiło dokładne odtworzenie podpisu. Nie można również uznać za podpisane pisma wniesionego za pomocą telefaksu.

Podpis można zdefiniować jako znak ręczny określonej osoby, noszący indywidualne i powtarzalne cechy, pozwalające odróżnić go od innych i umożliwiające identyfikację osoby podpisującego oraz zbadanie autentyczności podpisu za pomocą badań grafologicznych.

Zgodnie z regulacjami art. 46 § 2a–2d p.p.s.a., w przypadku gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Powyższe zasady podpisywania pism dotyczą także załączników wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego.

Od 1.10.2029 r. powyższe zasady podpisywania pism dotyczyć będą także pism wnoszonych w postaci elektronicznej.

Jeżeli strona nie może się podpisać z powodu nieusuwalnej lub długotrwałej przyczyny (np. kalectwa lub choroby uniemożliwiającej złożenie własnoręcznego podpisu, analfabetyzmu), **podpis składa osoba** przez nią **upoważniona**, podając przyczynę, dla której strona sama się nie podpisała. Osobą upoważnioną może być osoba trzecia, w tym również osoba, która nie może być w postępowaniu sądowoadministracyjnym pełnomocnikiem strony. Upoważnienie do złożenia podpisu nie wymaga szczególnej formy, wystarczy, że osoba podpisująca pismo powoła się na nie. Konieczność udowodnienia istnienia stosownego upoważnienia powstanie dopiero w przypadku podniesienia zarzutu lub powstania wąt-

pliwości sądu w tym zakresie. Osoba upoważniona, składając podpis za stronę, która nie może się podpisać, powinna podpisać się własnym imieniem i nazwiskiem, gdyż podpisanie się przez osobę trzecią imieniem i nazwiskiem strony stanowi naruszenie art. 270 k.k.

ORZECZNICTWO

PODPIS

1. Zgodnie z treścią art. 46 § 1 pkt 4 p.p.s.a. każde pismo strony powinno zawierać podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego. Podpis pod pismem w postępowaniu potwierdza, że pismo to pochodzi od osoby podpisującej je i sankcjonuje jej wolę dokonania czynności w postępowaniu. Nie budzi zatem wątpliwości, że gdy pismo sporządza osoba fizyczna we własnym imieniu bądź działając jako pełnomocnik czy przedstawiciel ustawowy, to ona musi je podpisać. Podpis musi być własnoręczny z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 46 § 4 p.p.s.a.

2. Ani art. 49 § 1 p.p.s.a., ani art. 58 § 3 p.p.s.a. nie uzależniają skutku niezuzupełnienia braków formalnych, do usunięcia których stronę prawidłowo wezwano, od powodów ich nieusunięcia.

Postanowienie NSA z 12.12.2013 r., II FSK 2953/13, LEX nr 1406540

Podpis musi być własnoręczny (art. 46 § 1 pkt 4 p.p.s.a.). W sytuacji braku własnoręcznego podpisu, sąd wzywa stronę do usunięcia braku formalnego pisma przez jego podpisanie.

Postanowienie NSA z 16.09.2014 r., II OZ 922/14, LEX nr 1530879

Podpisem jest znak ręczny określonej osoby, noszący indywidualne i powtarzalne cechy, pozwalające odróżnić go od innych i umożliwiające identyfikację osoby podpisującego oraz zbadanie autentyczności podpisu.

Postanowienie NSA z 10.01.2013 r., I OZ 970/12, LEX nr 1273911

Stosownie do art. 46 § 1 pkt 4 p.p.s.a. każde pismo strony powinno zawierać podpis strony. Podpis ten musi być własnoręczny.

Sąd Najwyższy uznał, że podpisem jest znak ręczny określonej osoby pozwalający na jej identyfikację. Podpisem strony jest bowiem podpis w rozumieniu art. 78 k.c., który operuje pojęciem „własnoręcznego podpisu”.

Postanowienie NSA z 25.10.2010 r., II FZ 524/10, LEX nr 742581

Mechanicznie odtworzony podpis nie spełnia wymogu wskazanego w art. 46 § 1 pkt 4 p.p.s.a. w związku z art. 57 § 1 p.p.s.a.

Postanowienie WSA w Poznaniu z 28.10.2008 r., III SA/Po 368/08, LEX nr 504593

Z art. 46 § 1 pkt 4 i art. 57 § 1 p.p.s.a. wynika, iż skargę do Sądu należy podpisać, i że powinien być to podpis własnoręczny („podpis strony”), a nie np. mechanicznie odtworzony. Podpisem strony jest bowiem podpis w rozumieniu art. 78 k.c., który operuje pojęciem „własnoręcznego podpisu”. Nie musi to być jednak podpis czytelny.

Wyrok NSA z 10.11.2006 r., II FSK 1144/05, LEX nr 291823

Gdy pismo sporządza osoba fizyczna we własnym imieniu bądź działając jako pełnomocnik czy przedstawiciel ustawy, to musi je ona podpisać. Podpis musi być własnoręczny z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 46 § 4 p.p.s.a.

Postanowienie NSA z 15.05.2013 r., II FSK 2139/12, LEX nr 1318863

Przepis art. 46 § 4 p.p.s.a. nie wprowadza żadnych ograniczeń dotyczących osoby, która z upoważnienia strony składa za nią podpis. Upoważnić do składania podpisu za stronę można więc także osobę, która w toku postępowania sądoadministracyjnego nie może być pełnomocnikiem strony.

Postanowienie WSA w Lublinie z 12.07.2010 r., II SA/Lu 420/10, LEX nr 585041

Złożenie podpisu pod skargą ze wskazaniem z imienia i nazwiska skarżącego spełnia łącznie warunki formalne dotyczące zarówno złożenia podpisu przez skarżącego, jak i oznaczenia strony postępowania.

Wyrok WSA w Opolu z 10.03.2010 r., I SA/Op 78/10, LEX nr 606473

Skarga do sądu administracyjnego powinna być podpisana w sposób czyniący zadość zasadom reprezentowania podatnika, ujawnionym w Krajowym Rejestrze Sądowym. W przeciwnym razie skarga dotknięta jest brakiem formalnym, uzasadniającym jej odrzucenie.

Wyrok NSA z 23.06.2005 r., FSK 2640/04, LEX nr 150523

ORZECZNICTWO

WNIESIENIE PISMA DROGĄ ELEKTRONICZNĄ

Zgodnie z art. 46 § 2a p.p.s.a. w przypadku, gdy pismo strony jest wnoszone w formie dokumentu elektronicznego, powinno ponadto zawierać adres elektroniczny oraz zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Za każdym razem, gdy strona składa pismo w formie elektronicznej do akt sprawy prowadzonej w formie papierowej winien być dołączony raport weryfikacji podpisu elektronicznego.

Wyrok NSA z 6.05.2025 r., III OZ 207/25, LEX nr 3858316

Art. 46 § 2b p.p.s.a. jednoznacznie wskazuje, że strona składająca pisma za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej ma obowiązek podpisania wszystkich załączników na zasadach wskazanych w art. 46 § 2a p.p.s.a. Natomiast podpisanie wymaganych podpisem dokumentu elektronicznego wnoszonego przez platformę e-PUAP, wewnątrz którego przekazywane są inne dokumenty (np. załączniki) skutkuje podpisaniem jedynie tekstu tego pisma, nie zaś całego dokumentu elektronicznego wraz z załączonymi do niego plikami. Mając zaś na uwadze brzmienie art. 46 § 2a i 2b p.p.s.a. nie sposób przyjąć, iż opatrzenie pisma przewodniego zaufanym podpisem elektronicznym skutkuje podpisaniem całego dokumentu elektronicznego, a zatem również załączonego w niniejszej sprawie pełnomocnictwa.

Postanowienie NSA z 22.03.2021 r., III OZ 77/21, LEX nr 3158954

Zgodnie z art. 57 § 1 w zw. z art. 46 § 1 pkt 4 oraz art. 12b § 1 i art. 46 § 2a i 2b p.p.s.a., skargę stanowiącą załącznik do formularza pisma ogólnego, podpisanego podpisem zaufanym, przesłanego przez platformę ePUAP, należy uznać za podpisaną jedynie wówczas, gdy została ona odrębnie podpisana podpisem kwalifikowanym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Uchwała NSA z 6.12.2021 r., I FPS 2/21, ONSAiWSA 2022/1, poz. 2

Skargę stanowiącą załącznik do formularza pisma ogólnego, podpisanego podpisem zaufanym, przesłanego przez platformę ePUAP, należy uznać za podpisaną jedynie wówczas, gdy została ona odrębnie podpisana podpisem kwalifikowanym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Postanowienie NSA z 29.11.2023 r., III FZ 486/23, LEX nr 3636361

7. WYMIENIENIE ZAŁĄCZNIKÓW

Z punktu widzenia formalnej poprawności pisma procesowego nie ma znaczenia, w którym miejscu znajduje się wymienienie załączników, choć z reguły następuje ono na końcu pisma, wyjątkowo zaś w jego treści. Strona powinna określić wszystkie załączniki, jakie składa do sądu wraz z pismem procesowym, tj. wskazać rodzaj i liczbę odpisów składanego pisma oraz innych załączników składanych w oryginale lub w odpisach. W szczególności pośród załączników powinno zostać wymienione dołączone do pisma procesowego pełnomocnictwo lub jego wierzytelny odpis.

8. PEŁNOMOCNICTWO

Zgodnie z art. 37 § 1 p.p.s.a. pełnomocnik obowiązany jest przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także doradca podatkowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Sąd może w razie wątpliwości zażądać urzędowego poświadczenia podpisu strony. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.

Jeżeli odpis pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie zostały sporządzone w formie dokumentu elektronicznego (*od 1.10.2029 r. w postaci elektronicznej*), ich uwierzytelnienie dokonuje się z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu zaufanego albo podpisu osobistego. Odpisy pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie uwierzytelniane elektronicznie sporządzane są w formatach danych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 u.i.d.p.

Jeżeli pierwszą czynnością procesową jest złożenie pisma procesowego, pełnomocnictwo powinno być dołączone do tego pisma. **Pełnomocnictwo stanowi załącznik do pisma procesowego**, powinno zatem zostać

wymienione pośród załączników. Pełnomocnik jest obowiązany złożyć pełnomocnictwo lub jego wierzytelny odpis odrębnie w każdej sprawie.

Nie zwalnia od obowiązku przedłożenia pełnomocnictwa w postępowaniu sądownoadministracyjnym fakt, że pełnomocnictwo zostało już przedłożone w postępowaniu administracyjnym. W takiej sytuacji obowiązkiem pełnomocnika jest sporządzenie uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa z dokumentu znajdującego się w aktach administracyjnych lub dołączenie drugiego egzemplarza pełnomocnictwa. Powyższe stanowisko nie jest jednak jednolite w orzecznictwie sądów administracyjnych. Część składów orzekających przyjmuje, że złożenie nowego pełnomocnictwa do występowania przed sądem administracyjnym w sytuacji, gdy z akt sprawy niewątpliwie wynika prawo do zastępowania strony, jest zbędne.

Jeśli skargę wnosi pełnomocnik, który nie złożył pełnomocnictwa, wezwanie do uzupełnienia braku formalnego skargi (złożenia pełnomocnictwa) powinno być kierowane do pełnomocnika wnoszącego skargę.

ORZECZNICTWO

PEŁNOMOCNICTWO

Obowiązek złożenia pełnomocnictwa jest powiązany z pierwszą czynnością procesową i nie można jej utożsamiać z czynnością dokonaną przed organami administracji publicznej, ponieważ są to dwa różne autonomiczne postępowania. Wspomniana w art. 37 § 1 p.p.s.a. regulacja dotyczy postępowania sądowego, tak samo jak zawarty w art. 46 § 3 p.p.s.a. obowiązek pełnomocnika dołączania pełnomocnictwa. Okoliczność, że pełnomocnictwo znajduje się w aktach administracyjnych przedstawionych sądowi wraz ze skargą nie wyczerpuje dyspozycji art. 37 § 1 w zw. z art. 46 § 3 p.p.s.a. i nie zwalnia pełnomocnika z obowiązku dołączenia stosownego pełnomocnictwa na etapie postępowania sądownoadministracyjnego.

Wyrok NSA z 19.06.2019 r., I OSK 2203/17, LEX nr 2722177

Pełnomocnik może skutecznie powołać się na pełnomocnictwo złożone wcześniej w aktach administracyjnych nadesłanych wraz ze skargą na akt (działanie, bezczynność) organu, o ile treść tego pełnomocnictwa nie budzi wątpliwości co do jego zakresu i w sposób wyraźny obejmuje występowanie przed sądami administracyjnymi. Zgodnie bowiem z art. 46 § 3 p.p.s.a., do pisma należy dołączyć

pełnomocnictwo, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który przedtem nie złożył pełnomocnictwa. Złożenie pełnomocnictwa do wniesienia skargi „przedtem” w rozumieniu art. 46 § 3 p.p.s.a. oznacza również złożenie takiego pełnomocnictwa w toku postępowania administracyjnego.

Postanowienie NSA z 24.06.2014 r., II OSK 1636/14, LEX nr 1481893

Złożenie pełnomocnictwa do wniesienia skargi „przedtem” w rozumieniu art. 46 § 3 p.p.s.a. oznacza również złożenie takiego pełnomocnictwa w toku postępowania administracyjnego. Treść pełnomocnictwa sąd powinien ocenić, w szczególności, w świetle art. 36 i 39 p.p.s.a.

Postanowienie NSA z 12.06.2014 r., I OSK 1190/14, LEX nr 1480852

ORZECZENIE ODMIENNE

Obowiązek złożenia pełnomocnictwa do występowania przed sądami administracyjnymi przy wnoszeniu skargi nie powstaje, gdy pełnomocnictwo to zostało już złożone w postępowaniu administracyjnym.

Postanowienie NSA z 8.11.2013 r., I GSK 1712/13, LEX nr 1440257

Nie można zgodzić się z twierdzeniem, że od obowiązku określonego w art. 46 § 3 w związku z art. 37 § 1 p.p.s.a. zwalnia fakt, że pełnomocnictwo zostało złożone w innym postępowaniu (administracyjnym). W takiej sytuacji obowiązkiem pełnomocnika jest dołączenie drugiego jego egzemplarza albo sporządzenie uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa z dokumentu znajdującego się w aktach administracyjnych.

Postanowienie NSA z 2.09.2013 r., I FSK 1373/13, LEX nr 1363473

Pod pojęciem „akta sprawy”, o których mowa w art. 37 § 1 p.p.s.a., ustawodawca rozumie akta sprawy sądowoadministracyjnej, ponieważ przepisy tej ustawy normują postępowanie sądowe właśnie w sprawach sądowoadministracyjnych, czyli sprawach z zakresu kontroli działalności administracji publicznej. Zaznaczyć również należy, że materiał zgromadzony w aktach sprawy administracyjnej zostaje zwrócony organowi administracji po zakończeniu postępowania sądowego, a więc również ta okoliczność przemawia za koniecznością załączenia odrębnego dokumentu pełnomocnictwa do każdej sprawy sądowoadministracyjnej.

Wobec tego, od obowiązku określonego w art. 37 § 1 i potwierdzonego w art. 46 § 3 p.p.s.a. (stanowiącego, że do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który przedtem nie złożył pełnomocnictwa) nie zwalnia złożenie pełnomocnictwa w postępowaniu administracyjnym (do akt administracyjnych).

Postanowienie NSA z 21.12.2010 r., I FSK 1576/10, LEX nr 740564

Złożenie pełnomocnictwa na etapie postępowania administracyjnego nie zwalnia pełnomocnika występującego w sprawie sądowoadministracyjnej od obowiązku dołączania do akt sprawy pełnomocnictwa do działania przed sądem administracyjnym. Pełnomocnictwo znajdujące się w aktach administracyjnych nie wyczerpuje dyspozycji art. 37 § 1 p.p.s.a. i nie zwalnia pełnomocnika z obowiązku doręczenia pełnomocnictwa na wezwanie sądu.

Wyrok NSA z 28.07.2022 r., I OSK 1879/21, LEX nr 3400403

Złożenie pełnomocnictwa do akt administracyjnych, nawet gdy obejmuje ono umocowanie do działania w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, nie zwalnia pełnomocnika z obowiązku określonego w art. 37 § 1 p.p.s.a.

Wyrok NSA z 16.02.2024 r., I OSK 2080/22, LEX nr 3686611

Złożenie pełnomocnictwa oraz odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego do innej sprawy toczącej się przed tut. Sądem nie spełnia wymogu pisma w postępowaniu sądowym.

Pogląd zaprezentowany przez tut. Sąd znajduje wyraz w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 kwietnia 2005 r., I GSK 89/2005, który zaznaczył, że złożenie pełnomocnictwa do innej sprawy sądowej, nie czyni zadość wymaganiom przewidzianym w art. 37 § 1 i art. 46 § 3 p.p.s.a. Strona obowiązana jest uzupełnić braki formalne pisma i złożyć pełnomocnictwo w każdej indywidualnej sprawie.

Postanowienie WSA w Gdańsku z 22.04.2010 r., I SA/Gd 161/10, LEX nr 659178

Gdyby intencją ustawodawcy było zwolnienie pełnomocnika skarżącego z przedkładania pełnomocnictwa w sytuacji, gdy znajduje się ono w aktach administracyjnych, to regulację taką w p.p.s.a. by niewątpliwie zawarł.

Postanowienie NSA z 26.05.2009 r., II FSK 413/09, LEX nr 574218
